

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра підприємництва і права

ЗАТВЕРДЖЕНО КАФЕДРОЮ

Завідувач кафедри

Алла СВИТЛИЧНА

(протокол «01» вересня 2025 р. №1)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

ЮРИДИЧНА ДЕОНТОЛОГІЯ

освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма «Правознавство»

спеціальність D8 Право

галузь знань D Бізнес, адміністрування та право

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій

Полтава

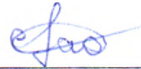
2025/2026 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Юридична деонтологія» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Правознавство спеціальності D8 Право.

Мова викладання – державна.

Розробник: Сергій Гладкий, професор кафедри підприємництва і права, д.ю.н., професор.

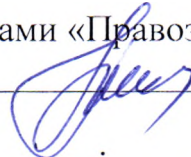
«01» вересня 2025 року

Сергій ГЛАДКИЙ

Погоджено гарантом освітньої програми «Правознавство»

«01» вересня 2025 року

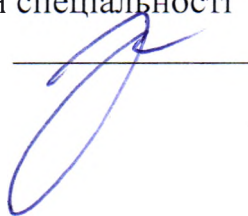
Свгенія ЛИПШ

Схвалено Радою з якості вищої освіти спеціальності «Право»

протокол від «01» вересня 2025 року № 1

Голова ради з якості вищої освіти спеціальності

«Право»

Олександр КАЛЬЯН

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти D8ПР_бд_2025	Заочна форма здобуття освіти D8ПР_бз_2025
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів	3	
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова	
Рік навчання (курс)	1	1
Семестр	2	2
Лекції (годин)	16	10
Семінарські (годин)	14	6
Самостійна робота (годин)	60	74
в т.ч. індивідуальні завдання	-	-
Форма семестрового контролю	екзамен	

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Розкриття соціально-нормативного змісту професійної діяльності юриста, її принципів, особливостей та ролі в житті суспільства і держави; характеристика її минулого, сьогодення і тенденцій подальшого розвитку.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна вивчається на першому році навчання першого (бакалаврського) освітнього рівня, є вихідною і не потребує обов'язкового попереднього вивчення освітніх компонентів.

4. Компетентності

Загальні:

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК9. Здатність працювати в команді.
- ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Фахові:

- СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

5. Результати навчання

РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

РН 7. Скласти та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

РН 17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.	Концептуальні наукові та практичні знання змісту і форм юридичної професії та її деонтологічних засад. Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній правничій діяльності. Поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних і спеціалізованих задач у сфері професійної діяльності або навчання. Збір, інтерпретація та застосування даних. Здатність продовжувати навчання зі значним ступенем автономії.
РН 7. Скласти та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.	Концептуальні наукові та практичні знання змісту і форм юридичної професії та її деонтологічних засад. Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній правничій діяльності. Поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних і спеціалізованих задач у сфері професійної діяльності або навчання. Збір, інтерпретація та застосування даних. Здатність продовжувати навчання зі значним ступенем автономії.
РН 17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.	Концептуальні наукові та практичні знання змісту і форм юридичної професії та її деонтологічних засад. Поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних і спеціалізованих задач у сфері

	професійної діяльності або навчання. Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, власного досвіду та аргументації. Спілкування з професійних питань, усно та письмово. Спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах. Формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти юридичної діяльності.
РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.	Концептуальні наукові та практичні знання змісту і форм юридичної професії та її деонтологічних засад.. Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній правничій діяльності. Поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних і спеціалізованих задач у сфері професійної діяльності або навчання. Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, власного досвіду та аргументації. Формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти юридичної діяльності.

6. Методи навчання і викладання

словесні методи: лекція, бесіда;

наочні методи: ілюстрування;

практичні методи: робота з навчально-методичними джерелами;

методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи;

методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу; метод використання життєвого досвіду; метод діалогічного обговорення проблемної ситуації;

інтерактивні методи: навчальні дискусії.

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Юридична деонтологія: історія та сучасність

Історичний аспект становлення системи деонтологічних знань. Виникнення деонтології як науки. Становлення та розвиток юридичної деонтології. Поняття та загальна характеристика науки «юридична деонтологія». Предмет наукового дослідження. Роль юридичної деонтології в системі гуманітарних наук. Соціальне значення юридичних деонтологічних знань. Завдання науки «юридична деонтологія». Юридична деонтологія як навчальна дисципліна.

Тема 2. Загальна характеристика юридичної діяльності

Методологічні підходи до розуміння (вивчення) юридичної діяльності. Юридична діяльність як різновид соціальної діяльності. Основні риси, що характеризують юридичну діяльність. Зміст юридичної діяльності. Види юридичної діяльності. Правові дії та юридична діяльність. Юридична діяльність та професійна діяльність юристів. Професія юриста. Система юридичної діяльності. Внесок римських юристів у світову юридичну теорію та юридичну практику. Тенденції розвитку юридичної діяльності.

Тема 3. Юридична наукова діяльність

Поняття юридичної науки та її структура. Функції юридичної науки. Зміст та структура юридичної науки. Рівні розвинутості систем юридичних наукових знань. Об'єкт та предмет юриспруденції. Методологія юриспруденції. Поняття та зміст світогляду, типу юридичного наукового мислення, юридичної наукової парадигми. Методологічні підходи

юриспруденції. Методи юриспруденції: види та зміст. Загальні методи. Загальнонаукові методи. Конкретно-наукові методи юриспруденції. Філософські методи. Спеціально-наукові методи юридичних наукових дисциплін. Юриспруденція як система юридичних наук. Загальна характеристика видів юридичних наукових дисциплін. Юридичні науки теоретичного й історичного профілю. Галузеві або нормативні юридичні наукові дисципліни. Спеціальні або прикладні юридичні наукові дисципліни. Перспективи розвитку юриспруденції.

Тема 4. Юридична навчальна діяльність

Система вищої юридичної освіти в Україні. Основні засади освіти в Україні. Основні характеристики системи і структури юридичної освіти. Основні шляхи удосконалення вищої юридичної освіти в Україні. Особливості правової освіти в Україні. Суб'єкти освітньої діяльності. Діяльність юридичних клінік. Правове самовиховання.

Тема 5. Юридична практична діяльність: загальна характеристика

Поняття та загальна характеристика юридичної практичної діяльності. Основні ознаки юридичної практичної діяльності. Професіоналізм юридичної практичної діяльності. Незалежність юридичної практичної діяльності. Компетентність юридичної практичної діяльності. Повага та непорушення прав, свобод та законних інтересів інших суб'єктів. Конфліктність юридичної практичної діяльності. Інформативність юридичної практичної діяльності. Гласність юридичної практичної діяльності. Чесність, порядність та щирість у веденні юридичної справи. Принципи, завдання та функції юридичної практичної діяльності. Основні дії юридичної практичної діяльності. Ведення юридичної справи. Тлумачення правових текстів. Консультування з правових питань. Представництво юристом інтересів суб'єкта права.

Тема 6. Окремі види юридичної практичної діяльності

Суддівська діяльність. Прокурорська діяльність. Слідча діяльність. Адвокатська діяльність. Нотаріальна діяльність. Юридична консультативна діяльність. Юридична виконавча діяльність.

Тема 7. Професійна культура юриста

Духовна культура юриста. Національна культура юриста. Політична культура юриста. Моральна культура юриста. Правова культура юриста. Психологічна культура юриста. Інтелектуальна культура юриста. Емоційна культура юриста. Педагогічна культура юриста. Естетична культура юриста. Вимоги до дизайну та ергономіки в юридичних установах. Естетичні вимоги до оформлення правових документів. Інформаційна культура юриста. Економічна культура юриста. «Акторська» культура юриста. Зовнішня культура юриста. Причини професійної деформації працівників юридичної сфери. Фактори формування професійної свідомості та культури юристів.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма D8IP_бд_2025				заочна форма D8IP_бз_2025			
	ус ьо го	у тому числі			ус ьо го	у тому числі		
		л	с	с.р.		л	с	с.р.
Тема 1. Юридична деонтологія: історія та сучасність	12	2	2	8	13	2	-	11
Тема 2. Загальна характеристика юридичної діяльності	13	2	2	9	12	2	-	10

Тема 3. Юридична наукова діяльність	13	2	2	9	13	2	-	11
Тема 4. Юридична навчальна діяльність	13	2	2	9	12	-	2	10
Тема 5. Юридична практична діяльність: загальна характеристика	13	2	2	9	12	-	2	10
Тема 6. Окремі види юридичної практичної діяльності	11	2	2	7	13	-	2	11
Тема 7. Професійна культура юриста	15	4	2	9	15	4	-	11
у т. ч. індивідуальні завдання	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	90	16	14	60	90	10	6	74

8. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість годин
		денна форма D8PP_6д_2025	заочна форма D8PP_6з_2025
1	Тема 1. Юридична деонтологія: історія та сучасність	2	-
2	Тема 2. Загальна характеристика юридичної діяльності	2	-
3	Тема 3. Юридична наукова діяльність	2	-
4	Тема 4. Юридична навчальна діяльність	2	2
5	Тема 5. Юридична практична діяльність: загальна характеристика	2	2
6	Тема 6. Окремі види юридичної практичної діяльності	2	2
7	Тема 7. Професійна культура юриста	2	-
	Разом	16	6

9. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість годин
		денна форма D8PP_6д_2025	заочна форма D8PP_6з_2025
1	Тема 1. Юридична деонтологія: історія та сучасність	8	11
2	Тема 2. Загальна характеристика юридичної діяльності	9	10
3	Тема 3. Юридична наукова діяльність	9	11
4	Тема 4. Юридична навчальна діяльність	9	10
5	Тема 5. Юридична практична діяльність: загальна характеристика	9	10
6	Тема 6. Окремі види юридичної практичної діяльності	7	11
7	Тема 7. Професійна культура юриста	9	11
	Разом	60	74

10. Індивідуальні завдання

Не передбачені.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання	
	денна форма D8ПР_бд_2025	заочна форма D8ПР_бз_2025
РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.	Поточний контроль: перевірка результатів конспектування; опитування/бесіда/дискусія; виконання завдань на семінарських заняттях; завдань самостійної роботи; розв'язання тестів Семестровий контроль: екзамен	
РН 7. Скласти та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.	Поточний контроль: перевірка результатів конспектування; опитування/бесіда/дискусія; виконання завдань на семінарських заняттях; виконання завдань самостійної роботи; розв'язання тестів Семестровий контроль: екзамен	
РН 17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.	Поточний контроль: перевірка результатів конспектування; опитування/бесіда/дискусія; виконання завдань на семінарських заняттях; виконання завдань самостійної роботи; розв'язання тестів Семестровий контроль: екзамен	
РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.	Поточний контроль: перевірка результатів конспектування; опитування/бесіда/дискусія; виконання завдань на семінарських заняттях; виконання завдань самостійної роботи; розв'язання тестів Семестровий контроль: екзамен	

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним результатом навчання. Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль і підсумкова оцінка рівня досягнення результатів навчання.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Денна форма здобуття освіти D8ПР_бд_2025

Назва теми	Види навчальної роботи студентів				Разом по темі
	Ведення конспекту	Опитування і виконання завдань на	Виконання завдань самостійної роботи	Розв'язання тестів	

		семін-х заняттях			
Тема 1. Юридична деонтологія: історія та сучасність	1	5	2	24	8
Тема 2. Загальна характеристика юридичної діяльності	1	5	2		8
Тема 3. Юридична наукова діяльність	1	5	2		8
Тема 4. Юридична навчальна діяльність	1	5	2		8
Тема 5. Юридична практична діяльність: загальна характеристика	1	5	2		8
Тема 6. Окремі види юридичної практичної діяльності	1	5	2		8
Тема 7. Професійна культура юриста	1	5	2		32
Всього	7	35	14	24	80
Екзамен					20
Разом					100

Заочна форма здобуття освіти D8ПР_бд 2025

Назва теми	Види навчальної роботи студентів				Разом по темі
	Ведення конспекту	Опитування і виконання завдань на семінар-х заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Виконання ауд. контр. роботи	
Тема 1. Юридична деонтологія: історія та сучасність	1	-	2	44	3
Тема 2. Загальна характеристика юридичної діяльності	1	-	2		3
Тема 3. Юридична наукова діяльність	1	-	2		3
Тема 4. Юридична навчальна діяльність	1	5	2		8
Тема 5. Юридична практична діяльність: загальна характеристика	1	5	2		8
Тема 6. Окремі види юридичної практичної діяльності	1	5	2		8
Тема 7. Професійна культура юриста	1	-	2		47
Всього	7	15	14	44	80
Екзамен					20
Разом					100

1. Ведення конспекту (0-1 бал)

Шкала та критерії та оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	Демонструє достатній рівень засвоєння програмного змісту теми навчальної дисципліни (повне відображення в конспекті основних положень теми і наявність ознак їх аналітичного опрацювання – виділення ключових понять, створення опорних схем тощо).
0	Демонструє недостатній рівень засвоєння програмного змісту теми навчальної дисципліни (неповне відображення в конспекті ключових положень теми і відсутність ознак їх аналітичного опрацювання).

2. Опитування і виконання завдань на семінарських заняттях (0-5 балів)

Шкала та критерії та оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Демонструє найвищий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання. Вільно та вичерпно відповідає на поставлене запитання, оперує відомостями з додаткової літератури.
4	Демонструє високий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання. Вільно і точно відповідає на поставлене запитання.
3	Демонструє задовільний рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання. Потребує навідних питань задля того, щоб сформувати основну відповідь. Відповідь містить помилки та/або дуже лаконічна.
2	Демонструє низький рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання. Має значні труднощі з відповіддю, допускає багато помилок або грубі помилки.
1	Демонструє найнижчий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання. Відповіді переважно помилкові.
0	Неможливо встановити рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання, адже відповідь відсутня

3. Виконання завдань самостійної роботи (0-2 бала).

Шкала та критерії та оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	На високому рівні – здобувач демонструє знання і розуміння змісту завдання самостійної роботи (глибоке розуміння сутності матеріалу, логічність його викладу, аргументоване обґрунтування тверджень, повне розкриття змісту теоретичних питань).
1	На достатньому рівні – здобувач демонструє належні знання і розуміння основних положень завдання самостійної роботи (розуміння сутності матеріалу, логічність його викладу, аргументоване обґрунтування тверджень, розкриття змісту ключових теоретичних питань).
0	На недостатньому рівні – здобувач демонструє відсутність знання і розуміння основних положень завдання самостійної роботи, припускається численних або грубих помилок.

4. Розв'язання тестів, денна форма здобуття освіти (0-24 бали)

Шкала та критерії та оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
20-24	Демонструє високий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
13-19	Демонструє задовільний рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
5-12	Демонструє низький рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
0-4	Неможливо встановити рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання

**5. Виконання аудиторної контрольної роботи, заочна форма здобуття освіти
(0-44 балів)**

Шкала та критерії та оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
33-44	Демонструє високий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
21-32	Демонструє задовільний рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
10-20	Демонструє низький рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
0-9	Неможливо встановити рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання

6. Форма проведення семестрового контролю згідно з робочим та навчальним планом: екзамен

Шкала та критерії та оцінювання екзамену (0-20 балів)

Вид завдання	Шкала оцінювання, балів	Вимоги до знань та умінь здобувачів вищої освіти
теоретичні питання*	19 - 20	Здобувач вищої освіти повною мірою засвоїв програмний матеріал, виявляє знання основної та додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, вдало наводить приклади, демонструє знання історичних закономірностей, формулює ідеї, концепції. Здобувач демонструє високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів
	16 - 18	Здобувач вищої освіти демонструє достатньо високий рівень знань, при цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять. Здобувач демонструє достатньо високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів
	11 - 15	Здобувач вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами; демонструє обмежену здатність формулювати ідеї та концепції. Здобувач демонструє середній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
	6 - 10	Здобувач вищої освіти в загальній формі орієнтується в матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні матеріалу, формулюванні понять, не може навести приклади. Здобувач демонструє задовільний рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
	1 - 5	Здобувач вищої освіти не володіє переважною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять; не демонструє розуміння цінностей демократичного ладу. Здобувач демонструє низький рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів
	0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

*екзамен складається з 3 теоретичних питань

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою)

Засоби навчання: інформаційний супровід із використанням платформи Moodle; комп'ютер (ноутбук) – 1 шт.; пристрій мультимедійний (проектор) – 1 шт.; проекційний екран – 1 шт.; презентації.

Перелік обладнання, необхідного для вивчення навчальної дисципліни, забезпечує кафедра підприємництва і права.

13. Політика навчальної дисципліни

13.1. Щодо термінів виконання та перескладання: практичні завдання, завдання із самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше ніж межа незадовільного навчання. Кафедра на своєму засіданні приймає рішення про недопущення такого здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни та повідомляє про це директорат навчально-наукового інституту, шляхом подання витягу з протоколу засідання кафедри. Директор навчально-наукового інституту своїм розпорядженням не допускає здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни. Здобувач вищої освіти, який був не допущений до семестрового контролю з певної навчальної дисципліни, має підсумкову академічну заборгованість. Перескладання підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин із дозволу деканату. Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів із навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яку формує директор навчально-наукового інституту за участю викладачів відповідної кафедри. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною.

13.2. Щодо академічної доброчесності: здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету, Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Полтавському державному аграрному університеті, Порядку перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у Полтавському державному аграрному університеті.

13.3. Щодо відвідування занять: навчання здобувачів вищої освіти, що передбачає проведення навчальних занять згідно розкладу упродовж навчального року передбачає їх безпосередню участь в освітньому процесі. Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача.

13.4. Щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти: на здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані. Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

13.5. Щодо оскарження результатів оцінювання: після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі неможливості спільного врегулювання ситуації здобувач вищої освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його

існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до директора навчально-наукового інституту, яку розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням директора інституту. Апеляційна комісія протягом трьох робочих днів ухвалює рішення про наявність або відсутність підстав оскарження результату оцінювання. Присутність здобувача вищої освіти на засіданнях апеляційної комісії є обов'язковою. Висновки апеляційної комісії оформляються відповідним протоколом і доводяться до відома здобувача вищої освіти і викладача. Результатом розгляду апеляції є прийняття апеляційною комісією одного з двох рішень: попередня оцінка знань здобувача вищої освіти відповідає рівню досягнення результатів навчання і не змінюється або попередня оцінка знань здобувача вищої освіти не відповідає рівню досягнення результатів і здобувач заслуговує іншої оцінки (вказується нова оцінка відповідно до чинної в Університеті шкали оцінювання результатів навчання). За результатом апеляції оцінка результатів навчання здобувача вищої освіти не може бути зменшена.

10. Рекомендовані джерела інформації

Нормативні

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 27. Ст. 282.
3. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 37-38. Ст. 2004.
4. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40-41. Ст. 379.
5. Про нотаріат: Закон України від 02.09.1993 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 39. Ст. 383.
6. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 2-3. Ст. 12.
7. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 27. Ст. 27.
8. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 31. Ст. 545.
9. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23.12.1997 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 20. Ст. 99.
10. Типове положення про юридичну клініку вищого навчального закладу України, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2006 р. № 592, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 08.08.2006 р. № 95612830.

Основні

1. Гладкий С.О. Психологічна культура юриста в соціокультурному контексті. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Серія Право*. Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ ЗВО «Університет Короля Данила», 2025. Вип. 19 (31). С. 33-39.
2. Гладкий С.О. Самоконструювання як модель формування і розвитку професійної культури юриста. *Науковий вісник УжНУ. Серія "Право"*. Випуск 75(1). 2023. С. 21-26.
3. Юридична деонтологія: навчальний посібник для підготовки до іспитів. Упорядники – І.В.Тетерук, Т.Є.Дяків. К.: «Центр учбової літератури», 2022. 158 с.

Допоміжні

1. Вільчик Т. Б. Організація роботи адвокатури в Україні: навч. посіб. Харків: ФІНН, 2006. 304 с.

2. Гладкий С.О. Деформації правосвідомості у контексті правового самопізнання. *Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Серія «Право» : збірник наукових праць*. Х. : ХНУ, 2014. № 1137. С. 22-25.
3. Гусарєв С. Д. Юридична деонтологія (Основи юридичної діяльності): навч. посібник / 2-ге. вид., перероб. К. : Знання, 2006. 488 с.
4. Лапкін А. В. Основи прокурорської діяльності в Україні: навч. посіб. у схемах. Вид. 3-тє, змін. та допов. Харків: Право, 2015. 148 с.
5. Молдован В. В., Молдован А. В. Юридична деонтологія: навч. посіб. Київ, 2010. 128 с.
6. Нотаріат в Україні: підручник / За ред. В. В. Комарова. Київ: Юрінком Інтер, 2006. 320 с.
7. Організація роботи адвокатури в Україні: навч. посіб. / Т. Б. Вільчик та ін.; за ред. І. Є. Марочкіна. Харків: Право, 2014. 392 с.
8. Організація роботи суду: навч. посіб. / За заг. ред. І. Є. Марочкіна. Харків: Право, 2012. 256 с.
9. Організація судових та правоохоронних органів: підруч. для студентів юрид. спеціаліз. вищ. навч. закл. / Л. М. Москвич та ін.; за ред. І. Є. Марочкіна. – Харків: Право, 2013. 448 с.
10. Осташова В. О. Правове самовиховання студентської молоді в умовах формування громадянського суспільства в Україні: монографія. Полтава: РВВ ПДАА, 2012. 169 с.
11. Петришин О. В., Зінченко О. В. Юридична деонтологія: посіб. для підгот. до заліків та іспитів / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Х. : Право, 2017. 83 с.
12. Сливка С. С. Юридична деонтологія : підручник. Нац. ун-т «Львів. політехніка», Ін-т права та психології. 6- те. вид. К. : Атіка; Х. : Право, 2015. 295 с.
13. Юридична деонтологія: підручник / С. П. Погребняк та ін. ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. Нац. акад. прав. наук України О. В. Петришина; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Х. : Право, 2014. 245 с.

Інформаційні ресурси:

1. Верховна Рада України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <http://www.rada.gov.ua>
2. Міністерство юстиції України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <http://www.minjust.gov.ua>
3. Верховний Суд: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>
4. Національна поліція України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://www.npu.gov.ua/>
5. Національна асоціація адвокатів України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://unba.org.ua/>
6. Конституційний Суд України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://www.ccu.gov.ua/>
7. Офіс Генерального прокурора: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://www.gp.gov.ua/ua/index.html>
8. Служба безпеки України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://ssu.gov.ua/>
9. Національне антикорупційне бюро України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://nabu.gov.ua/>
10. Центр суддівських студій. URL: <http://www.pjudges.org.ua>
11. Нотаріуси України. URL: <http://www.notarius.com.ua>
12. Центр розвитку українського законодавства. URL: <http://www.uldc.kiev.ua>
13. Офіційний веб портал судової влади в Україні. URL: <http://www.court.gov.ua/vscourt>
14. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
15. Національна парламентська бібліотека України. URL: <http://www.catalogue.nplu.org>